

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

**Dissertatio inauguralis medica sistens conspectum
pharmacodynamicum acidorum ...**

Popper, Albert

1835

[urn:nbn:at:at-ubi:2-13066](#)

DISSERTATIO
INAUGURALIS MEDICA
SISTENS
CONSPECTUM
PHARMACODYNAMICUM
ACIDORUM,
QUAM CONSENSU ET AUCTORITATE
EXCELLENTISSIMI, ILLUSTRISSIMI AC MAGNIFICI
DOMINI
PRAESIDIS ET DIRECTORIS,
PERILLUSTRIS AC SPECTABILIS DOMINI
DECANI,
NEC NON
CLARISSIMORUM AC CELEBERRIMORUM
D.D. PROFESSORUM
PRO
DOCTORIS MEDICINAE LAUREA
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS
IN ANTIQUISSIMA AC CELEBERRIMA
UNIVERSITATE VINDOBONENSI
PUBLICAE DISQUISITIONI SUBMITTIT
Albertus Popper,
Bohemus Brzeznicensis.

In Theses adnexas disputabitur in palatio Universitatis
die 7. Martii 1835.

VINDOBONAE.
TYPIS CONGREGATIONIS MECHITARISTICAE.

n°67845

**CONSPECTUS
PHARMACODYNAMICUS
ACIDORUM.**

PROOEMIUM.

In conscribendo hocce Acidorum conspectu pharmacodynamico antiquam in *Acida mineralia, animalia et vegetabilia* divisionem, utpote valore practico non carentem, secutus sum. Arctis dissertationis inauguralis limitibus circumscriptus pauca tantum de generali Acidorum virtute praemisi, et singula, missis omnibus explicationibus theoreticis, ita pertractavi, ut nonnisi eorum, quae medicorum practicorum experientia revera confirmavit, mentionem facerem.

Temporis angustiae, et primi in literis conatus me excusent, si non, quae praestanda fuissent, praestiterim.

Auctor.

A C I D A.

§. 1.

V i s   g e n e r a l i s .

Refrigerans, orgasmum et phlogosin minuens, erethismum irritabilitatis et sensibilitatis deprimens, oxydans, cohaesionem et tonum augens, constringens, putredini resistens, antiseptica.

§. 2.

Ā. Acida mineralia.

Acida mineralia pro vario, quo instructa sunt, concentrationis gradu varios praeseferunt effectus; si enim aqua non diluta organo cuidam vivo adpllicantur, partem, quam proxime contingunt, destruunt, et adjacentem vehementer inflammant. Causticis hinc adnunerata rarius tamen ob majores, quos excitant, dolores, nec non ob facilem effectus corrodentis ultra adlicationis locum propagationem in usum trahuntur. Nulta autem aqua temperata vim antiphlogistica, tonicam, antisepticam et stypticam magni valoris exserunt. Agunt praeccipue in vitam irritabilem, et speciatim in haematopoësin et vitam sanguinis. nimium ejus turgorem, calorem, vimque stimulanten compescientia, nisum in liquationem et subtiliorum principiorum dissipationem cohibentia, fibram musculararem roborantia et contrahentia, materiaeque

organicae cohaesionem imminutam restituentia. In morbis igitur, quibus harum conditionum pathologicarum una alterave subest, dummodo momenta, illorum usum vetantia, uti nimia organorum spirantium, canalis intestinalis, viarum urinalium sensilitas, affectio spastica, dolorifica, inflammatio, tussis, stranguria, proclivitas ad colicam, tormina, diarrhoeam etc. desunt, salutarem praeprimis exserunt effectum.

§. 5.

Acidum sulfuricum.

In officinis pharmacopolarum adservantur :

a) *Oleum Vitrioli purum* (Acidum sulfuricum concentratum depuratum).

b) *Spiritus Vitrioli* (Acidum sulfuricum dilutum).

c) Quaedam praeparata composita, quae acidum sulfuricum ingreditur, nempe :

α) *Liquor acidus Halleri.*

β) *Aqua Thedenii* (aqua vulneraria acida).

γ) *Tinctura aromatica acida* (Elixir Vitrioli anglicanum, seu Mynsichti).

Acidum sulfuricum merum, *causticum*, rarius hunc in finem adhibetur.

Sufficiente aquae copia dilutum nimium systematis sanguiferi erethismum compescit, activitatem cordis et vasorum exaltatam ad cancellos normales reducit, humorum resolutionem arcet, tonum materiae organicae adauget; remedium hinc praestans refrigerans, tonico - antiphlogisticum, antisепticum, cuius usus praecipue in morbis sequentibus locum invenit:

1. In febribus, ubi debilitas vitalis vera cum nisu

in resolutionem, in colligationem materiae organicae conjuncta incedit, uti in putrida, in nervoso-putrida, biliosa altioris gradus, bilioso-putrida aestiva, exanthematica maligna.

Momenta illius applicationem praecipue indicantia sunt: pulsus plenus, acceleratus, non durus; facies rubra; vultus trux; delirium furiosum, absente tamen inflammatione; porro petechiae, haemorrhagiae, et sudores colliquativi. Ubi spiritus Vitrioli dentium stuporem, tussim, cardialgiam, aut tormina et diarrhoeam producit, liquore acido *Halleri* melius suppletur. — In febribus hecticis, quibus organi cujusdam suppuratio, caries, ulceræ vasta gangraenosa, vel scorbutica subsunt, virtutem manifestat egregiam.

2. In erethismo systematis irritabilis, qui multorum morborum causam proximam sistit, acidum sulfuricum omnibus medici votis saepissime respondit; huc spectant anomaliae fluxus menstrui, Chlorosis, Tabes nervosa, dorsalis, pollutiones morbosae; huc tandem pertinent congestiones et haemorrhagiae variae, quae nimia vasorum irritatione et agilitate soventur, vel quae in characterem jam passivum vergunt, sive substantivæ, sive symptomatice, sive criticae sub iudicatione febrium inflammatoriarum vel putridarum occurrant.

3. Ex classe cachexiarum et dyscrasiarum Scorbutus cum omnibus suis satellitibus, morbus maculosus haemorrhagicus *Verlhofii*, praecipue in gradu altiori, praestantissimum in acido sulfurico agnoscent remedium.

4. In Rynosi, et morbis cordis, sanguini plus oxygenii adducendo, ejusque indolem arteriosam augendo, aegrorum miserias palliative lenit.

5. Nec minus in diabete, sicut tantaleam hunc morbum comitantem egregie compescendo, curam magnopere adjuvat.

6. Sudores excedentes, colliquativi ex nimia systematis cutanei laxitate et atonia originem ducentes, nec non ephidrosis phthisicorum huic remedio saepissime cedunt. — Si sub crisi febrium sudor aequo largius ac diutius procedit, si levamen febris vix obtentum ideo evanescit, signisque intrantis debilitatis verae cedit locum, potus aquae egelidae modicus cum spiritu Vitrioli vel liquore acido *Halleri* sudorem excedentem moderat, et ad transpirationem normalem restringit.

7. Adnotari tandem merentur effectus eximiū, quos usus, praecipue liquoris acidi *Halleri* in Cholera epidemica exseruit, qui non solum in stadio prodromorum, sed etiam in illo invasionis et reactionis magnalia praestitit.

8. Adplicatio externa fit in haemorrhagiis excedentibus, aphthis malignis, spilosi scorbutica, in contusionibus, sugillationibus, ulceribus septicis etc.

Datur spiritus Vitroli, vel liquor acidus *Halleri* a drachma semis ad unam et duas in libra aquae communis, vel ne dentium stupor mox oriatur, in decocto radicis Salep, cum saccharo albo aut syrupo Ribesiorum, Rubi idaei, pro potu vel medicamento propinatum. Connubium cum cortice peruviano in morbis septicis magnae est virtutis. — Si indicatio therapeutica conjunctionem acidi sulfurici cum aromaticis exposcit, Tinctura aromatica acida ad guttas triginta et quadraginta pro dosi porrecta huic fini optime respondet. Eximia aquae Thedenii sub externa adplicatione virtus nullum fugit chirurgum expertum.

§ 4.

'Acidum muriaticum.

In officinis prostant:

a) *Acidum salis fumans* (*acidum muriaticum concentratum*).

b) *Spiritus salis acidus* (*acidum muriaticum dilutum*).

Acidum muriaticum in organismum eosdem fere, quos *acidum sulfuricum*, effectus exserit, et in morbis nonnullis, qui superiorem hujus potestatem agnoscent, simili cum emolumento adhibetur. Licet clarissimo *Reich*, qui spiritum salis acidum tanquam absolutum omnium fere febrium remedium declaravit, nemo medicorum hodiernorum consentiet, tamen fatendum est, eundem in morbis putridis, sorbuticis, ulceribus ejus indolis, impuris phagadaenicis, aphthis decoloratis et in exulcerationem aut gangraenam tendentibus, cum summo tum in-, tum externe adhiberi fructu. Neque desunt observationes, quae acidi hujus vires medicatrices in ipsa lue venerea, praepri-
mis si cum statu scorbutico vel morbo mercuriali complicata occurrit, aliisque cachexiis, in primis in impetiginibus, uti in scabie venerea, in pertinaci capitis tinea, herpete maligno, commendabiles reddunt. In sic dicto Cancere aqualico (Noma, Stomacace), qui morbus ulcus cavi oris scorbuticum gangrenosum sistit; usus ejus tum in-, tum externus secundum *van Swieten* et alios observatores summe proficuum sese ostendit.

Adhibetur a scrupulo semis ad drachmam unam de die in libra aquae vel decocti mucilaginosi. Usui externo inservit linctus ex acidi drachma semis et

mellis rosarum, roob mororum uncia una compositus, et unguentum ex drachma una cum axungiae porcinae uncia una factum. — In scorbuto, praeprimis ubi cutis spilomatibus foedatur (in spilosi scorbutica); in morbo maculoso haemorrhagico *Werlhofii*, lotiones ex spir. Vitrioli, et spir. sal. acidi ^{aa} drachma una, et aquae fontanae libra una paratae, optimo cum successu instituuntur.

Vapor acidi muriatici, qui ex salis communis partibus novem, quibus acidi sulfurici concentrati partes quatuor in vase vitro, aut porcellaneo assunduntur, eliciuntur, aërem ab effluviis animalibus putrescentibus, contagiosis liberat, et ad ulcera quoque impura, septica, scorbutica conduci potest.

§. 5.

Acidum nitricum.

Officinalia sunt:

a) *Acidum nitri fumans* (acidum nitrico-nitrosum concentratum).

b) *Acidum nitrieum concentratum*.

c) *Aqua fortis* (Acidum nitricum dilutum).

d) *Acidum nitricum dilatum purum*.

e) *Unguentum oxygenatum cum acido nitrico*.

Acidum nitricum, sive interne, sive externe in statu concentrato adhibetur, effectum edit vehementer causticum, et qua tale quidem ad excrescentias, et verrucas destruetas externe adhiberi posset, sed ob tutiorem lapidis infernalis aliorumque causticorum adlicationem usum fere nullum habet. — Aqua satis temperatum medicamentum praebet easdem fere, quas acida praecedentia, vires exserens, ea tamen magna differentia intercedente, quod acidum nitri-

cum organis digerentibus magis inimicum rariorem, neque per longius temporis intervallum continuatum permittat usum. Praedicatur in morbis sequentibus:

1. In lue venerea; magni autem est momenti, determinare, quibus sub circumstantiis in hoc morbo, cui Mercurius remedium specificum praebet, adhibendum sit? Quadrat praecipue, ubi ex protracto, nimio et imprudenti hydrargyri usu peculiaris cachexia, scorbuticae simillima, oriebatur, et morbo venereo fere extincto, symptomata tamen colliquationis, humorumque dyscrasiae aegrum vexant, vel ubi syphilis nondum sanata cum hydrargyrosi, sub illius tractamine sese paullatim evolente, conjuncta incedit.

2. In variis hepatis affectionibus morbosis, quae praecipue in regionibus calidioribus nisum in liquationem et putredinem praeseferunt, usus acidi nitrici a medico *Scott* multum laudatur, et observatorum plurium aliorum experientia illius in hepatis inertia, infarctu, ictero, in bilificatione morbosa virtutem salubrem confirmat.

3. A quibusdam (*Evernest, Stosch*) in diabete mellito, ab aliis in impetiginibus et in hydrope cum successu adhibitum; in balneo ad libram unam duasve usurpatum dolores rheumaticos et arthriticos diuturnos sanasse fertur.

4. Externa acidi nitrici diluti applicatio multum promittit in impetiginibus, uti in psora venerea, herpete inveterato, ulceribus phagadaenicis, gangraena nosocomiali etc. — Suffumigationes ex acido nitrico paratae, iis ex muriatico elicitis praeferriri merentur, quum organa respiratoria modo mitiori adgredientes vim exserant corpori humano minus nocivam.

Ad usum *internum* propinatur acidum nitricum dilutum purum a scrupulo semis ad drachinam unam aquae destillatae libra una, duabus temperatum.

Dosis dupla aut quadrupla in eodem vehiculo *locationi* inservit.

Unguentum ex drachma una et pinguedinis uncia una paratum offert Pharmacopoea austriaca sub nomine *unguenti oxygenati cum acido nitrico*.

Vapor acidi nitrici elicetur ex nitro et acido sulfurico ad partes aequales in vase vitreo commixtis.

§. 6.

B. Acida animalia.

Vis acidorum communis ob majorem cum materia organica animali homogeneitatem mitior, magisque moderata, quam in acidis mineralibus.

§. 7.

Acidum phosphoricum.

Pharmacopoea austriaca recentissima ab anno 1834 duplex praeparatum praescribit, nempe:

- a) *Acidum phosphoricum*, et
- b) *Acidum phosphoricum commune*.

Acidum phosphoricum reliquorum acidorum virtute medica praeditum ob majorem tamen et interiorem, quam cum organismo animali sustinet, adfinitatem, mitius agit, et per longius tempus, quin notabiles producat molestias, a ventriculo fertur. Multi sunt morbi, in quibus efficax se exhibuit, et quidem:

1. Cachexia scorbutica, in qua tamen debellanda acidum sulfuricum et muriaticum majorem laudem sibi promeruerunt.

2. Scrofulae et Rhachitis, in qua ultima, praecipue si ad ejus essentiam mens attenta dirigitur, usus ejusdem tum a theoria, tum ab experientia vindicatur.

3. Caries ossium, cui primum ab eximio *Lentin* in- et externe opponebatur, et cujus hocce remedio sanatae vel saltem in statum laudabiliorem redactae multa prostant exempla. Ast non tantum in ossium, sed etiam in partium mollium ulceribus, uti in scorbuticis, arthriticis, syphiliticis, scrofulosis virtutis comprobatae medicamentum.

4. In phthisi pulmonali ulcerosa, in primis praesentibus sputis largis foetentibus, exulcerationem ad suppurationem reducendo, magnum aegris lenimen saepius conciliavit.

5. Congestiones et haemorrhagiae erethicae, passiva, praecipue ex utero.

6. *Lentin* acidum phosphoricum commendat ad sanandas blennorrhoeas, quibus atonia et laxitas subsist. Omnem attentionem meretur *Sundelin*, ejus usum in leucorrhœa commendans.

7. In curando diabete mellito, magis quam reliqua acida adhiberi meretur.

8. *Berends* remedium hoc efficacissimum praedicat in impotentia virili, praecipue, ubi ex nimia sensibilitate sperma brevi post erectionem, et iam ante eam ejaculatur. Etiam in pollutionibus nocturnis crebrioribus salubres effectus exseruisse fertur.

9. In febribus putridis, nervoso-putridis, exanthematicis, typho a nonnullis laudatur, qui tamen morbi efficacius in acidis praegressis agnoscunt remedium.

Datur a guttis decem ad triginta et ultra pro dosi vehiculo aquoso satis temperatum; vel drachma semis, una in libra fluidi de die. Contra cariem laudatur connubium acidi phosphorici sicci cum asa foetida forma pilularum, et adplicationi externae inservit drachma una aut duas aquae unciis sex dilutae, vel etiam connubium cum infuso herbae cujusdam aromaticae, cum Tinctura Myrrhae, Asae foetidae etc. —

§. 8.

C. Acida vegetabilia.

In acidis, quae ex plantis repetuntur, vis stimulans in fibram praeprimis irritabilem directa magis magisque recedit, virtutemque aliam, leniter nempe solventem, in iis evolutam invenimus, qua nimium vitae impetum in sanguine et systemate sanguifero conspicuum, calorem effrenem et immoderatum nisum plasticum coercent, putredini simul in materiis animalibus a vita jam exclusis renitentia, minori autem in gradu, ac id de acidis mineralibus observare licet.

Usus acidorum vegetabilium frequentissimus:

1. In febribus diversi characteris; in quibus non solum sitim, orgasmum et aestum immodicum egrie compescunt, sed etiam in pluribus febris speciebus peculiares adhuc effectus in aegrorum salutem exserunt. Sic in febre inflammatoria nisum plasticum evagantem moderant, sanguinisque indolem phlogisticam corrigunt; in putrida, praecipue ab initio, putredinis in secretis progressum cohibent; in biliosa secretionem bilis principiis phlogisticis nimis onus

stae corrigunt; in gastrica sordium gastricarum corruptionem ulteriorem atque putredinem retinent.

2. In sanguinis ad partes singulares congestionibus et haemorrhagiis levioribus, ex majori vasorum alacritate originem ducentibus, curam principalem magnopere adjuvant.

3. In toxicationibus ex usu narcoticorum, praemisso tamen semper, pro casus necessitate, remedio emetico.

4. De applicatione externa sub acidis singulis sermo erit.

§. 9.

Acidum aceticum.

In officinis habentur:

a) *Acetum vini* optimae notae, cuius uncia una sufficit, ut salis tartari drachma semis inde neutra reddatur.

b) *Acetum destillatum concentratum* (acidum aceticum concentratum).

c) *Acetum destillatum* (acidum aceticum dilutum).

d) *Acetum radicale* (acidum aceticum purum).

e) *Oxymel simplex.*

f) *Syrupus aceti* (*Oxysaccharum*).

g) *Acetum antisepticum* (s. *aromaticum*).

Reliqua aceta medicata, uti *acetum Colchici, Ruta, Scillae*; porro *Oxymel Scillae, aeruginis*, a medicamentis, quae recipiunt, dotes et vires contrahunt, quare opportunius in expositione horum pharmacologica pertractantur. —

Virtus aceti, uti reliquorum acidorum non est unica, sed multiplex.

Proximum et immediatum, si interne assumitur,

effectum experiuntur partes cavi oris, in quibus, et praecipue in papillis gustatoriis contractionem provocat, eoque citius ac melius, quam alia potulenta, sitim sedat. Acetum igitur, experientia quotidiana docente, optimum largitur remedium ad sitim fere omnem febrilem placandam. Effectum hunc localem sequitur magis generalis, nempe refrigeratio totius corporis; acetum igitur, uti frequentissime observare licet, efficacissimum sistit medicamentum refrigerans sub calore magno, et morbos cum aestu adactus incedentes praeclaro modo lenit.

Acetum virtute leniter solvente praeditum se- et excretionem renalem, cutaneam, intestinalem auget, stasesque in sphaera systematis venosi, paeprimis abdominalis, tollit.

Ob magnam, quo scalet, oxygenii copiam nervis remedium excitans magni valoris praebet. Nihil enim sub atoniae et delassationis sensatione tam cito recreat, quam usus aceti modicus. Quemadmodum autem acetum, ubi acidum liberum in primis viis exuberat, adfectionem morbosam inde orientem exasperat et auget, ita etiam ex altera parte, ubi oxygenii minus in corpore generatur, uti in statu putrido, scorbutico, bilioso, illud corporis penetralibus ingerendo saluberrimos effectus producit. — Externe adplicatum partes torpidas excitat, constringit, humorum e vasis suis egressorum resorptionem promovet.

Acetum vini hinc adhibetur:

1. In feribus diversi generis, uti supra de acidis vegetabilibus generatim exposuimus.
2. In scorbuto gradus levioris.
3. In haemorrhagiis lenioribus, nullum pericu-

lum minantibus, ex agilitate vasorum et orgasmo orientibus.

4. In enkephalo-symplochesibus, in plethora topica, in ephidrosi, erethismum systematis sanguinei deprimendo, salubres edit effectus.

5. In intoxicationibus narcoticorum usu inductis, in asphyxia ex carbonum vaporibus, aëre hydrothionico oriente, in ebrietate, unanimi consensu a medicis laudatur.

6. Ad applicatio acetū externa magis extensa est, et salutifera, quam interna. —

Lotiones cutis cum aceto institutae efficacissimum in multis morbis remedium largiuntur, ubi vita cutanea sollicitanda, aut nervi ex torpore, quo sopiuntur, resuscitandi, aut humorum resorptio et per vasa minora progressus impellendi, aut etiam passivae sanguinis congestiones reprimenda sunt: in typho, scarlatina, febre ardente, putrida, insolatione, asphyxia ex venenis narcoticis, apoplexia, puncturis insectorum. —

Forma fomenti in contusionibus, sugillationibus, congestionibus, haemorrhagiis etc. applicatur.

Ad lotiones et fomenta, pro vario, quem medicus intendit, fine acetum nunc merum, nunc aqua dilutum, nunc frigidum, nunc calidum adhibetur. —

Forma vaporis inservit tumorum frigidorum resolutioni, hydroceli neonatorum curando, et aëri in aegrotantium cubilibus ab effluviis nocivis liberando. Ad respirationem, sanguinis circuitum, conscientiam resuscitandam hominum syncope, asphyxia cæreptorum naribus admovetur (cui fini acetum radicale imprimis satisfacit).

Forma clysteris, cui singuli acetū uncia una, aut etiam duae adduntur, cum fructu applicatur in obsti-

patione alvi pertinaci, in mania, nymphomania, apoplexia, febribus biliosis malignis, dysenteria putrida; cholera, fluxu haemorrhoidali nimio.

Forma collatorii et gargarismatis in anginis chronicis, recurrentibus, in ultide scorbutica; *forma injectionis* in stymatosi, rhino- et metrorrhagia, modum excedente, usum saepius invenit.

Propinatur interne pro potu aceti uncia una in aquae v. decocti hordei libra una cum saccharo, melle vel syrupo; in morbis periculosis, e. g. in narcosi, ad cochlear cibarium unum vel duo pro dosi, merum, vel aqua temperatum. —

Syrupus aceti et *Oxymel simplex* medicamentis antiphlogisticis, solventibus, quae additionem acidiferaunt, aut potulentis hujus generis ad unciam semis, unam adduntur.

§. 10.

" Acidum tartaricum.

Sal essentialis tartari seu acidum tartaricum, virtute gaudet refrigerante, lenissime solvente, quasitum egregie sedat, orgasmum et congestiones sanguinis compescit, bilis secretionem corrigit, alvi et urinae excretionem leniter promovet.

Convenit praecipue potui aquoso saccharato admixtum in morbis, ubi aegri acidulorum desiderio tenentur, morbusque horum usum permittit, in erethismo irritabili, orgasmō, plethora, febre inflammatoria, siliosa, in molestiis haemorrhoidalibus individuorum sanguine abundantium, in hydrope activo febrili.

Praescribitur forma pulveris a granis duobus ad quinque cum sacchari sufficiente quantitate pro dosi,

et forma solutionis ad grana quindecim, viginti in aquae libra una, cum syrupo Rubi idaei, Ribesiorum, vel saccharo albo.

Compositio ex salis essent. tartari drachma una cum sacchari albi unciiis duabus et olei Citri guttis quinque pulverem largitur, qui aquae ad saporem amoene acidulum usque additus gratam Limonadae speciem efficit.

§. 11.

Acidum citricum et malicum.

Succus Citri.

Virtus sere eadem, quae salis essentialis Tartari. Adhibetur interne aquae admixtus pro potu in febribus inflammationis, biliosis, in scorbuto, cholera epidemica, intoxicatione narcotica; externe merus in ulceribus putridis, scorbuticis, malignis', in chloasmatisibus, ephelidibus, similibusque affectionibus cutaneis. Uncia illius una cum eadem vel dupla sacchari quantitate et libra una aquae potum praebet gratissimum.

§. 12.

Tandem huc pertinent fructus quidam acidulodulces, qui acidum citricum et malicum continent cum muco-saccharo conjunctum, et qui vario modo praeparati in morbis febrilibus, et in genere, ubi Orgasmus, congestio, phlogosis, erethismus etc. adsunt, qua remedia adjuvantia egregie conducunt. Huc spectant:

Baccae ribium rubrorum, quae Syrupum ribium

*vel ribesiorum, — baccae rubi idaei, quae Syrum
rubi idaei, — baccae mororum, quae Roob
mororum officinis largiuntur; huc spectat: succus
Berberum, fructuum horaeorum acidulorum, et uva-
rum immaturarum. (Omphacium.)*

Theses defendendae.

I.

Errant, qui febrem et inflammationem *solummodo* qua renisum organismi, semet in integritatem restituendi, declarant.

II.

Pseudodynamiae in morbis febrilibus cognitio summi est momenti.

III.

Febris intermittens multo majore jure refertur ad Neuroses, quam ad Pyrexias.

IV.

Divisio inflammationis in irritabilem, sensibilem et vegetativam omni caret fundamento.

V.

Systema vasorum sistit canalem perfecte clausum.

VI.

Digestio est peculiaris fermentationis processus, efficientia vitali moderatus.

VII.

Aquaes minerales artificiales naturalibus nullatenus substitui possunt.

VIII.

Morborum contagiosorum in Zona torrida majus periculum, quam in frigida.

IX.

In morborum chronicorum curatione regimen diaeteticum strictissimum casuque peculiari adcommodatum omnem nonnunquam therapiae paginam absolvit.

X.

Dosis medicaminum juxta effectus, quos in aegrotis producunt, determinanda.

XI.

Qui crises negat, medicus, malum naturae et morborum observatorem se esse, tacite confitetur.
